

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Današnja številka obsega 10 strani.

Dne 11. avgusta 1912 v St. Jurju ob juž. železnici velika slavnost „Orlov“ v čast narodnemu boritelju Slomšku.

Liberalna bodočnost.

Če govorimo o bodočnosti liberalcev, ne mislimo na naše slovenske. Ti so preleni in preneumni, da bi se moglo pri njih govoriti o bodočnosti. Toda češki in nemški liberalci sanjajo o svoji lepši bodočnosti v Avstriji. Tako je vsaj zadnjo nedeljo dne 28. julija izpovedal na zborovanju mestnih zastopnikov v Mladí Boleslavi voditelj liberalnih mladočehov, dr. Kramar. Govoril je o spravi med Čehi in Nemci in izjavil, da se sprava mora doseči, sicer bo trpel liberalizem. Ako pa se sprava doseže, potem pride za Avstrijo doba velikih preobnov v liberalnem smislu, ki so sedaj nemogoče.

Dr. Kramar je voditelj liberalne mladočehske stranke, toda splošno priznava je, da je slab voditelj. Pod njegovim vodstvom postaja stranka vedno manjša. Še slabši kot voditelj je dr. Kramar kot prerok. Dr. Kramar pogosto in mnogo govori. Ako je zdrav, ne mine skoro teden, da bi ne imel zborovanj. V tem oziru se mu ne more nič očitati, da išče vedno stika z volilci. Na zborovanjih pa dr. Kramar tudi rad prerokuje. Toda do danes si še ni dobil slovesa dobrega preroka, temveč ravno nasprotno.

Sprave med Čehi in Nemci si želi dr. Kramar. Res je, ako se ta doseže, potem bo prišlo novo ministristvo, ki se bo oziralo na liberalne Čeha in na liberalne Nemce, torej na dve veliki in odločno liberalni stranki. In ko dr. Kramar gleda v duhu te dve stranki ob vladnem krmilu, kdo bi mu zameril, ako zasanja o velikih časih liberalizma, o mogočnih spremembah v ustavi, o novih načrtih v zakonodajstvu, vse seveda po liberalnem kopitu.

Govor dr. Kramarja bo spravljal v otrple liberalne ude novega življenja. Nam se zdi, da že čujemo liberalne agitatorje, kako samozvestno kričijo: Sedaj bo napočil čas, da ločimo državo popolnoma od cerkve, da vržemo kateheto in križ iz šole, da sklenemo razdružitev sv. zakona, da preskrbimo nagobčnike za politikujoče katolike, da sebi zasiguramo popolno svobodo in jo vzamemo drugače mislečim. In okusili bomo na lastnem telesu njihovo na novo oživljeno navdušenje. In shodih in po listih bodo udarjali po nas, zmerjali, psovali, vsaka liberalna baraba si bo zopet domišljala, da nas duševno nadkriljuje.

Toda mi se liberalcev ne bojimo, najmanj pod vodstvom dr. Kramarja. Izkazal se je dosedaj kot nezmožnega vojskovodjo. A tudi kot prerok se ni mogel uveljaviti. Liberalci v Avstriji ne bodo delali velikih sprememb v liberalnem duhu, ne bodo preganjali cerkve, ne bodo zastrupljali človeške družbe, dokler bodo v državnem zboru naši sedanjí slovenski poslanci. Brez naših poslancev ne gre, in ti ne bodo uganjali liberalne politike.

Ze ob času vojnega zakona so hoteli liberalci v državnem zboru narediti med seboj obroč in in si porazdeliti ministristvske sedeže. A naši poslanci so rekli, te korupcije ne dovolimo, in ni se zgodila. Uradniški zakon je strašil dolgo časa po zbornici. Toda naši poslanci so rekli, ako ne zmanjšate števila uradnikov in ne izpremenite nekaterih kvarnih določb, ne bo šlo. In ni šlo. Poljaki in Čehi bi bili radi prinesli letos v počitnice svojim volilcem kanale in milijone za uravnavo rek. Naši poslanci so rekli, tudi naši volilci morajo kaj dobiti, ali pa nihče. In Poljaki in Čehi so šli praznih rok domov.

Voditelj slovenskih poslancev, dr. Susteršič, se je vedno izkazal boljšega voditelja in boljšega preroka kakor dr. Kramar. Liberalne spremembe se pri nas v Avstriji ne bodo delale, prej bo šel državni zbor v tisoč koscev.

A tudi kot kmečki narod si ne moremo želeli nove liberalne dobe pod mladočehom dr. Kramarjem. Kakor znano, je dr. Kramar milijonar in fabrikant. Vedno je zastopal kapital, industrijo ter nastopal proti kmečkim in delavskim težnjam. Smrt za kneta bi pomenjala, ako bi se zgodilo, da bi prihodnje trgovin-

ške pogodbe za Avstrijo delal voditelj industrije in velikega kapitala. In proti smrti se moramo boriti z vsemi sredstvi, proti njej se bodo borili naši kmečki poslanci.

Vendar nekaj je zanimivo. Komaj majhno upanje imajo češki in nemški liberalci, da pridejo do ministristvskih sedežev in s tem do moči, že pozabijo vsi skupaj na svojo narodnost in stikajo samo po liberalcih. Nemci se hočejo vezati, ne morda z nemškimi krščanskimi socialci, ampak s Čehi, in Čehi ne s Slovenci, Hrvatí, ampak z Nemci. Liberalci pač povsod enaki. Vsa narodnost mu je prazna beseda. Igra se ž njo, da pride naprej, do moči, do slave, do bogastva. Ko doseže ta cilj, mu je narodnost deveta briga, svojo roko ponuja v zvezo najhujšemu narodnemu nasprotniku.

Sanje liberalcev na svojo boljšo bodočnost ne bodo trajne. A nekaj časa jih bodo imeli, in zato nam je pričakovati novih surovosti, obrekovanj, laži in enakih liberalnih izrodov. Da ti trenutni izrodki liberalcev nikogar izmed naših ne vznemirijo, v to svrhu smo zapisali današnje vrstice.

Politični ogled.

— Dne 26. julija: Češko-nemška pravna pogajanja so se danes odgodila do jeseni. Poroča se, da so se pogajanja odgodila, ker so bili člani pravne odbora radi dolgotrajnih sej utrujeni; kot glavni vzroci pa se imenuje dejstvo, da Čehi niso mogli pristopiti, da bi se šopirila nemščina tudi v Pragi v vseh javnih uradih. — Med Ogri vstajajo tudi ljudje, ki bi radi odstavili ogrskega kralja in uvedli ljudovlado, kakor je na Francoskem. Svoje letošnje zborovanje so nameravali prirediti ti ljudje dne 8. septembra v mestu Mako. Ker se bo v tem mestu nahajal isti dan tudi prestolonaslednik Franc Ferdinand, bi veljalo zborovanje pristašev ljudovlade kot nekaka kljubovalnost napram vladarski hiši. Oblast je omenjeni shod prepovedala. Zvestoba do cesarja med Ogri torej ni na najboljšem glasu. — Uporni Albanci si želijo baje svojega kralja. Kot tak se jim je ponudil Albanec Kastriot Skender bej, ki se nahaja sedaj v Parizu. — Japonski cesar (mikado) leži na smrtni postelji.

— Dne 27. julija: Zunanji politični položaj je posebno glede nemirov v Albaniji postal resen. Radi tega se je avstrijski zunanji minister Berchtold vrnil iz Karlovih varov, kjer je bil na počitnicah, v bližino Dunaja, da lahko sam vodi ministristvske uradne posle. — O hrvaškem komisarju Čuvaju se sliši vedno več novih umazanih stvari. Tako poročajo listi, da je Čuvaj na nek čuden način pripomogel pri neki prodaji svojemu zetu Kirchbaumu do 200.000 kron. Take umazanosti so na Hrvaškem dovoljene, med tem ko je čijo Hrvatje radi svojih domoljubnosti v ječah. — Upror pristašev kralja na Portugalskem je ljudovlada potlačila.

— Dne 28. julija: Na Dunaj je došel srbski ministristski predsednik Trifković. Pogovarjal se je z večimi avstrijskimi državniki o političnem položaju. — V Trstu je laško-liberalna večina zadnja leta tako grozno slabo gospodarila, da je napravila mnogo več 100 milijonov kron obinskega dolga. Tako skrbje liberalci, kjer imajo glavno besedo, za blagor občin. Vlada hoče storiti odločne korake, da se poredi konec takemu gospodarstvu. — V Belgiji hoče stavkati 600.000 delavcev, ako vlada ne dovoli splošne in enake volilne pravice.

— Dne 29. julija: V Zagrebu se je danes začela obravnava proti napadalcu na Čuvaja, Jukiču in tovarišem. Obravnava bo trajala več dni. Čuvaj, ki bi naj nastopil kot glavna priča, se je nekam skril in ne ve do za njega, kje se nahaja. — Košut izjavlja, da bo v jeseni manjšina ogrskega državnega zbora še huje nastopila proti vladi. — V Tokio je umrl japonski cesar Mutsuhito.

— Dne 30. julija: Cesar se na počitnicah v Išu zelo dobro počuti. Zdravniki pravijo, da vladar že dolgo ni bil tako čil in zdrav kot zdaj. Okrog njega je zbranih vsak dan več članov cesarske hiše. — Meseca oktobra namerava našega cesarja obiskati v Budimpešti srbski kralj Peter. — Ministristski predsednik grof Stürgki je že dokaj ozdravel in si da vsak dan poročati o političnem položaju. — Sodna razprava proti Jukiču v Zagrebu je zelo burna. Danes je

Jukič razburjen pri izhodu iz dvorane vrget stražnika na tla. Nastala je pravcata borba med stražnikom in Jukičem. Sodni dvor je nato sklenil, da se bo vršila nadaljna obravnava brez Jukiča. — Turška državna zbornica je imela danes zelo burno sejo. Prišlo je do vznemirljivih prizorov med Mladoturki, pristasi drugih strank in vlado. Sejo so nato prekinili. — Japonski prestolonaslednik princ Joschihito je danes prevzel vlado in je slovesno obljubil držati ustavo.

Dijaška stanovanja v Celju.

Letno poročilo samostojnih slovenskih gimnazij-skih razredov v Celju nam izkazuje tudi letos še precej zadovoljiv učni uspeh. Nočemo pa prikriti dejstva, da bi bil lahkó še mnogo boljši, ako bi ne bilo vse polno okolnosti, ki delajo na eni strani za prosepel zavoda se trudečemu učiteljskemu zboru mnogo težav, na drugi pa tudi dijaštvu ne pripravljajo ravno veselja do učenja, temveč jih tirajo naravnost na kriva pota.

Cela poglavja bi se lahko pisala o tesnih in nezdravih prostorih, v katerih je natlačeno naše dijaštvo. Saj je celo zdravstveni poročevalec pri nadzorovanju sam izjavil, da ta zavod v celí Avstriji lahko služi za primer, kakršen bi ne smel biti. Toda o tem pozneje enkrat.

V naslednjem hočemo nekaj izpregovoriti o dijaških stanovanjih. Obisk slovenskih gimnazij se je v zadnjih letih zopet precej pomnožil; vedno težje je torej starišem dobiti za svoje dijake dobrega stanovanja. Saj je splošno znano, da je ravno v Celju prav malo dobrih dijaških stanovanj. Kako pa naj dijak potem uspeva, ako ni pravega nadzorstva, ako je preveč dijakov skupaj itd.? Z najlepšimi nadami je prišel marsikateri deček v mesto, a polagoma propade, ker je bil tako nesrečen, da ni imel dobrega stanovanja. Stariši in učitelji se pa naravnost čudijo, da s svojimi izbornimi talenti ni mogel izhajati. Bolj redki so sicer, a vendar se dogajajo slučaj, da je dijak brez vsakega nadzorstva, prepuščen popolnoma samemu sebi. Gospodinja si mu niti ne upa reči žalbesede. Tak dijak zanemarija učenje, zabrede v slabe tovarišije, propada telesno in duševno, izgubljen je za celo življenje. Tudi ni dobro, če je preveč dijakov skupaj na enem stanovanju, še slabše, če so ti iz različnih zavodov. Že iz zdravstvenih ozirov naj bi imel dijak dovolj prostora, pa tudi za dovoljni učni uspeh je to neobhodno potrebno. Dijaki iz različnih zavodov imajo različne predmete, ki zahtevajo mnogokrat manj dela. Kako radi taki dijaki ovirajo drug drugega pri učenju. Tudi ni dobro, ako stanujejo že odrasli dijaki z malimi skupaj, ker živajo že večjo prostost. Na vse to in še marsikaj drugega naj pazijo stariši, ko izročijo svoje otroke tujemu varstvu. Nadzorovalne oblasti naj se pa zavedajo, da imajo napram starišem, kakor tudi šoli, veliko odgovornost.

Ker so se ravno v preteklem šolskem letu odkrili žalostni slučaj, da so dijaki propadli vsled slabih stanovanj, se je učiteljski zbor temeljito bavil s tem vprašanjem in sklenil, da hoče imeti odslej v pregledu vsa stanovanja in jih po možnosti tudi nadzorovati. Tudi odbor „Dijaške kuhinje“ je sklenil prositi vse, ki želijo s prihodnjim šolskim letom kakega dijaka na stanovanje, da javijo svoje ime. Priglasje torej sprejema vodstvo samostojne slovenske gimnazije in pa odbor „Dijaške kuhinje“ v Narodnem Domu. Stariše pa pozivamo, da v prvi vrsti upoštevajo priglasena stanovanja in se začetkom šolskega leta obrnejo do vodstva ali pa odbora „Dijaške kuhinje“. Podrobnosti o tem bomo sicer objavili še pozneje.

Japonski cesar umrl.

V glavnem mestu Japonske, v Tokio, je v ponedeljek, dne 29. julija, po daljši bolezní umrl japonski cesar Mutsuhito. Japonci imenujejo svojega cesarja „mikado“.

Cesar Mutsuhito je bil rojen leta 1852 ter je že kot 15letni mladenič prevzel leta 1867 vlado japonske države. Ko je mikado Mutsuhito nastopil vlado, so bile na Japonskem zelo žalostne razmere. Vladalo se je po starem kopitu, vsaka novotarija se je zavrgla. Glavno vodstvo vlade je imel vedno nek član družine Tokugava, takozvani „soguns“; cesar ni imel pri vladí skoro nobene besede. Ko je Mutsuhito prišel končno vendar do svoje oblasti, je obljubil ustavo, po ka-

teri je leta 1889 tudi vpeljal državni zbor. Sploh je umrl cesar zelo skrbel za procvit svoje države. Imel je srečo. Vojaštvo se je pod njegovo vladjo tako preustrojilo, da je izvajalo zmago v dveh velikih vojskah. Najprej je premagal Kitajce in nazadnje v velikanski vojski tudi Ruse. Tudi kristjane se pod vladjo Mutsuhitovo na Japonskem ni tako hudo preganjal kot poprej. Skrbel je tudi, da so imeli tuji v njegovi državi več svobode. Pod njem se je trgovina, obrt in poljedelstvo lepo razvijalo.

Otrok je imel Mutsuhito 13, 5 sinov in 8 hčera; izmed sinov so mu razun prince Joschihito vsi pomrli. Prestolonaslednik Joschihito je rojen leta 1879 in je poročen s princezino Sadako ter ima tri sinove. Novi cesar je vzgojen po evropskem načinu in zna govoriti celo več evropskih jezikov.

Vojska preti.

Minister za zunanje zadeve, grof Berhtold, je nenaadoma zapustil Karlove vane, kjer je bival na letovišču, ter se podal v Kaltenleutgeben blizu Dunaja, od koder se podaja vsak dan na Dunaj, da sam vodi zunanje posle. V Kaltenleutgebenu prebiva sedaj tudi ministrski predsednik grof Stürgkh. Tako imata najvažnejša ministra vsak dan političen stik med seboj.

Ta hipna preselitev iz Karlovih var v Kaltenleutgeben da misliti. Gotovo ni prišel grof Berhtold v bližino Dunaja, ker ga je vznemirilo, da so mladi liberalci v Trstu začeli izdajati list „Trializem“, ki bi rad videl vse Jugoslovane pod srbskim vodstvom, in tudi gotovo to ne, da mislijo ustanoviti srbski, hrvaški in slovenski Sokoli najožje zvezo med seboj. To so liberalne igrače in otročarije, ki nam sicer navzgor škodujejo več kot na spodaj koristijo. Ampak razmere v Turčiji, in pred vsem v Albaniji, so vznemirljive.

Časniki so prinesli vest, da smo začeli proti Srbom mobilizirati. Temu se je sicer z vojaške strani takoj oporekalo, a vendar nam pove ta vest, na kaj danes vsak politik misli. Srbija bi rada prišla na neki strani do morja. Zato se tudi gotovo ne bo odrekla priliki, ako se ji nudi ta v Albaniji. In če bo stegnila Srbija svoje roke po turški zemlji, potem tudi Bolgarija in Rusija in Italija in Avstrija, in Evropa bo gledala velikansko vojsko kakor še nikdar prej.

Albanci se nočejo dati pomiriti. Tudi to jim ni pomirilo, da mladoturki v Carigradu ne igrajo več prejšnje vsemogočne vloge in da so drugi moške na krmilu, ki so Albancem prijaznejši. Albanci hočejo naravno samopravo za svoje kraje, albansko armado in albanske uradnike. Severnim Albancem so se pridružili tudi južni, ki so ostali vsa leta do sedaj mirni. Na Kosovem polju je zbranih 60.000 Albancev, ki čakajo sultanovega odposlanca, da jim prinese odgovor na njihove zahteve.

V Carigradu se nova vlada še vedno obotavlja, razpustiti državni zbor, kar kaže, da še cinca med vojaškimi in mladoturškimi zahtevami. Mladoturki nočejo razpusta, ker imajo v sedanjem državnem zboru večino. Položaj je še vedno tako nerazjasnjen in negotov, da nihče ne more reči, da v prihodnjih dneh ne izbruhne vsepovsodi vstaja in notranja vojska, z njo pa tudi zunanja vojska, kajti vse preži na dedščino po umirajoči Turčiji.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

4. nedelja: 10. po Binkošti: Dominik.
5. ponedeljek: Marija Devica (Snežnica).
6. torek: G. spodovo izpremenjenje.
7. sredo: Kajetan, sp.; Donat, spokornik.
8. četrtek: Ciriljak, Larg, Smaragd.
9. petek: Roman, mučenec; Afra, mučenica.
10. sobota: Lavrencij, mučenec; Hugon, škof.

* **Novi kaplani.** Nastavljeni so sledeči gg. bogoslovci: Cilenšek Ivan za II. kaplana pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Časl Franc za kaplana pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, in Potočnik Josip za II. kaplana v Starem trgu pri Slovenjem Gradcu.

* **40letnica službovanja in 25letnica župnikovanja.** Č. g. Janez Kunec, duh. svetnik in župnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici obhaja prihodnjo nedeljo 4. avgusta slovesno 40 letnico službovanja in 25letnico župnikovanja. Še mnogo let!

* **40letnico mašniškega posvečenja** je obhajal 21. jul. častiti gospod Mihael Strašek, župnik v poklju, celo na tihem pri svojem rojaku gospodu Alojzu Čičeku, župniku v Slovenjgradcu. Pri tej priliki sta darovala oba gospoda vsak po 10 K za „Slovensko Stražo.“

* **Iz poštne službe.** Višji poštni oficijal Iv. Mokre v Gradcu je imenovan za poštne kontrolorja istotam. — Poštni oficijali Ivan Krenn v Beljaku, M. Huber v Celovcu, Josip Kosi v Celju in Josip Kofler v Felovcu so imenovani za višje poštne oficijale. — Poštni pristavi Rajmund Hübner v Celju, Franc Jurin in Anton Wagner v Ptuj in Franc Virant v Judenburgu so imenovani za poštne oficijale.

* **Iz šolske službe.** Na trirazrednici v Račjem se odča služba učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje do dne 25. avgusta na krajni šolski svet v Račjem.

* **Spremembe pri oo. frančiškanih.** P. Hadrijan Kokol je imenovan za lektorja v Gorici. — V Brocklinu pri Novem Jorku se ustanovi komisariat s p. Kazimirom Zakrajšek na čelu. Č. g. Zakrajšek se mudi sedaj na potovanju v naših krajih in obišče tudi Maribor. Iz Rima se je vrnil v Maribor na počitnice č. g. p. Ciprijan Napast.

* **Iz davčne službe.** Na mesto vpokojenega davčne upravitelja Alojzija Belšaka v Mariboru je imenovan davčni upravitelj Alojzij Kovačič iz Ljutomer. — Iz Konjice je prestavljen oficijal Henrik Drofenik za kontrolorja v Ljutomer.

* **Iz sodnijske službe.** Višji sodni svetnik v Celju, Franc pl. Garzarolli, je imenovan za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu. — Na njegovo mesto v Celju je imenovan deželno-sodni svetnik Gvidon Visconti v Celovcu. — Ferdinand Kocuvan, davčni oficijal v Gradcu, je imenovan za sodnega tolmača za slovenščino pri sodnih v Gradcu.

* **Iz politične službe.** Okrajna glavarja dr. Adam pl. Weiss-Schleussenburg v Mariboru in dr. Viktor Negbauer v Gradcu sta imenovana namestniški svetnikom.

* **Zaroka v cesarski hiši.** Nadvojvodinja Mehtilda Marija Kristina, hčerka nadvojvode Karola Štefana se je zaročila s princem Aleksandrom Olgierd-Cartoryski-em, kateri je edini sin stare knežje rodbine Cartoryski, ki ima obsežna posestva na ruskem in avstrijskem Poljskem.

* **Evharistični shod na Dunaju** ima iz lavantinske škofije že 1100 priglanih udeležencev. Po prvem avgustu se ne bo nikdo več sprejel. Udeleženci plačajo pristopnico po 10 K, po 6 K in po 2 K. Prvi dve pristopnici veljajo od 11. do 15. septembra, ona po dve kroni pa samo za 14. in 15. septembra. Le tisti udeleženci, ki pridejo na Dunaj 11. septembra s skupnim vlakom bodo dobili stanovanja. Kdor pride pozneje, mu ga odbor ne more več priskrbeti. Zato se naj vsi poslužijo skupnega vlaka, ki bo sprejmal ljudi samo od Trbovlj do Spielfelda na vsaki postaji, potem pa bo vozil kakor brzovlak. Karte za posebni vlak se bodo dobile v pisarni škofijskega odbora v Mariboru, Koroska cesta 1. V posebnem vlakcu ne bo treba nobenih legitimacij, ker se bo smel vsak peljati nazaj z vlakom, ki mu bo ugajal. Legitimacije pa bodo morali plačati po 35 vinarjev vsi, ki vstopijo v stranski vlaki (Ljutomer, Brežice, Savinjska dolina), da se jim na teh prejah zniža cena za polovico. Za deželne železnice bomo tudi skušali dobiti znižanje (Konjice, Rogatec). Razen pristopnic, morajo tisti, ki plačajo samo dnevno karto po 2 K, posebej plačati znak 1 K. Vsi udeleženci lavantinske škofije bodo imeli še svoj poseben znak, da se med seboj lahko spoznajo in da jih dunajski vodniki lažje spravijo v stanovanje. Ta škofijski znak z napisom LAVANT stane 35 vinarjev. Udeleženci bodo torej brez vlaka plačali 10 K 35 vin., kdor rabi legitimacijo pa 10 K 70 vin.; 6 K 35 vin. z legitimacijo pa 6 K 70 vin.; 3 K 35 vin. ali z legitimacijo 3 K 70 vin. Te zneske naj dekanjski ali pa župnijski uradi takoj pošljejo blagajniku, da se bodo lahko začele pisati pristopnice in kmalu razpošiljati. Vsak bo dobil karte, znake in druge reči pri svojem župnijskem uradu.

* **Vojaštvo na evharističnem shodu.** Apostolski vojni vikar monsr. Bjelik je izdal na armado in mornarice pastirski list, v katerem pozivlja k čim najobilnejši udeležbi na evharističnem shodu na Dunaju.

* **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** je priredil letos Krščansko-socialna zveza. Vlak gre iz Celja dne 5. avgusta zjutraj in pride nazaj v Celje dne 6. avgusta popoldne.

Vozni red in cene so sledeče:

Iz Celja	ob 8. uri	predpold.	Cena: III. razred		II. razred
			K 6:80	K 11:—	
Laškega	8. 14 min.	"	6:60	10:—	
Rimskih toplic	8. 24 "	"	6:60	10:—	
Zidanega mosta	8. 39 "	"	6:20	9:—	
Hrastnika	8. 52 "	"	6:—	8:50	
Trbovelj	9. 16 "	"	6:—	8:50	
V Otoče pride	11. 48 "	"			

Nazaj se peljemo v torek, dne 6. avgusta. Vlak vozi nazaj iz postaje Lesce in bo sprejel romarje tudi na postaji Otoče. Iz Lesce gre vlak ob 1. uri 15 minut popoldne, iz Otoče pa ob 1. uri 30 minut popoldne, ter pride nazaj v Celje ob 5. uri popoldne.

* **Romarjem k Mariji Pomagaj na Brezje.** Romarji iz mariborske strani lahko pridejo v Celje z vlakom, ki odide iz Maribora zjutraj ob 5. uri in 45 minut. Tudi iz Savinjske doline in od Brežice imajo romarji zjutraj zvezo. — Nazaj grede bodo imeli romarji na vse strani v torek zvečer zvezo. Na vlaku ali pa na postajah se v ponedeljek listeki ne bodo več oddajali. — Romarji naj pazijo, da kart doma ne pozabijo, ker bi morali potem celo vožnjo plačati. Tudi kart naj ne izgubijo, temveč naj jih hranijo, kakor denar. — Romarji naj, kolikor mogoče, sveto spoved doma opravijo.

* **Sadovi brezverske šole.** Od kar se je uvedla na Francoskem brezverska šola, kakor si jo želite „Slovenski Narod“ in „Učiteljski Tovariš“, katere z veliko slastjo berejo liberalni učitelji, je glasom zadnje statistike število analfabetov zopet poskočilo. Do leta 1900. je v 18. letih padel odstotek analfabetov od 14 na 4 pri moških in od 22 na 6 pri ženskah, od tega leta naprej, ko se je začela „svobodna šola“ vpelevati, pa je zrastle odstotek analfabetov na 25! Vzrok je ta, da je državna brezverska ljudska šola veliko slabša od zasebnih verskih, da stariši svojih otrok ne pustijo v državnih šolah, kjer se zberejo vse smeti, izpriditi, in ker so vrhu tega državni učitelji v svobodnemiselnih Franciji slabo plačani. Državne brezverske šole so se preteklo leto pomnožile samo za 31 na 1000, verske zasebne šole pa za 9 na 1000. — Takih stvari slovenski liberalni listi seveda ne objavljajo.

* **Nepoštenjaki.** Pred kratkim so prinašali liberalni listi vesti, da je bil katoliški dalmatinski časnik „Dan“ zaplenjen, ker je razžalil cesarja, druge člane cesarske hiše, zasramoval Boga, preziral krščansko vero, širil brezverstvo in zavajal druge v nenravna in po zakonu zabranjena dejanja. Kaj je na tem resnice? „Dan“ sam poroča, da je bil res zaplenjen, ker je iz knjig, katere dajejo dalmatinski liberalni učitelji in profesorji čitati učencem in učenkam, navedel me-

sta, ki vsebujejo omenjene prestopke, da bi opozoril vlado na nevarno početje liberalnih vzgojiteljev. Liberalci so seveda pošteno zamolčali, da je bil list zaradi njihovih lumparij zaplenjen. Grdi značaji pa so liberalci!

* **Liberalni cvet.** Svobodomiseln slovenski pisatelj, urednik učiteljskega dnevnika „Dan“, Vitomil Teodor Jelenec, sin voditelja liberalnih vzgojiteljev, načelnika Jelenca, je bil te dni obsojen na 1 mesec težke ječe, poostrene s postom, ker si je prigljal 250 kron od matere svojega prijatelja. Lepa cvetka iz liberalnega vrta.

* **Sokolska misel.** Zadnjo nedeljo, dne 28. jul., se je ustanovila v Dravljah na Kranjskem podružnica Slovenske Straže. Med 6. in 7. uro se je vračal iz Dravelj na svojem vozu g. Ivan Peklaj z ženo, s prijateljem in njegovo ženo. Na potu jih sreča 8 do 10 Sokolov v kroju. Tedaj se vzbudi v njih sokolska vzgoja in sokolski pretepači skočijo na Peklaja, ga poderejo na tla, bijejo s palicami po njem in ga suvajo z nogami. Ženo je zgrabil drug Sokol za vrat in usta ter jo sunil v obcestno grmovje. Ivan Peklaj je težko ranjen, žena hudo poškodovana. Zares lepo, ko se uresničujejo besede hrvaškega Sokola pri izletu v Prago: Mi ne potrebujemo ne cerkev, ne šol, temveč samo Sokola. Dostaviti je treba: Zraven Sokola pa tudi kaznilnice in norišnice!

* **Soc. demokratski nauki in judovski nauki** se skoro nič ne ločijo. Eden prvih učenjakov rdečarske družbe je Kaucki. Ta je zapisal nedavno ta-le zanimiv stavek: „Socialne čednosti: pomoč, požrtvovalnost in resnicoljubnost je treba izkazovati samo so drugom, ne pa tistim, ki niso v socialistični organizaciji.“ Z drugimi besedami: Socialnemu demokratu je dovoljena vsaka laž proti nesocialistu, socialnim demokratom ni dovoljeno drugim pomagati v sili in potrebi, če niso socialni demokrati. Zvaskim nesocialistom sme rdečkar enako postopati, kakor s svojim sovražnikom. Ti nauki, katere razlaga po socialističnem nazoru „nezmisljivi“ Kaucki, se nič ne razlikujejo od judovskih. Od tod je umljivo, zakaj tako grdo in nesramno lažejo socialistični časopisi in obrekujejo politične nasprotnike.

* **Kje se prične vzgoja?** Dr. Fr. W. Förster, ki je imel letos na Dunaju predavanje za učitelje, je zaključil svoj govor s temi-le besedami: Da bo mogel učitelj s šolsko vzgojo kaj dobrega doseči, naj izkusa pred vsem sebe izboljšati. Pravi učitelj ne bo molil k Bogu: „Gospod, pomagaj mi, da morem poboljšati svoje učenje“, ampak moli naj: „Bog pomagaj mi sebe poboljšati, da bom mogel dobro vzgojiti svoje učence.“

* **Na Murskem polju** in v celih Slovenskih goricah ni dosedaj nobene orlovke organizacije. Dne 11. avgusta bodo prihajali v St. Jurij ob južni železnici zavedni Orli od vseh strani, le Mursko polje in Slov. gorice ne bodo imele svojega zastopnika. Ponosno Mursko polje, kaj delaš? Ali spiš? Zavedne Slovenske gorice, vstanite! Na noge, mladeniči! Kdor Slovenec, bodi Orel.

* **Prihranjen denar.** Letos izostanejo običajne okrajne učiteljske konference, ker ni denarja; torej bo tudi tukaj dežela nekaj prihranila radi obstrukcije. Namreč tisti denar, s katerim bi bilo učitelstvo odškodovano za svojo pot, ker so konference odpovedane.

* **„Paganski pomp“** imenuje „Slovenski Narod“ od 27. jul. celo prazničnost in vse slovesnosti, ki se vrše pri birmovanju. Svečani cerkveni obredi in razne pobožne navaide, združene s spoštljivim sprejemom nadpastirja, so liberalnim brezvercem „paganski pomp“. Paganstvo očita liberalno glasilo slovenskemu ljudstvu, ker le-to v svoji globokovernosti slovesno praznuje sprejem zakramenta svete birme in ne tepa v blato verskih resnic. Na tak podel način se norčujejo liberalci, ki se delajo večkrat velike kristjane, iz vernega ljudstva in vsega, kar mu je svetega. Povejmo samo, da bodo liberalci to pobalinsko psovanje našega ljudstva še drago plačali.

* **Krasne Slomškovke** razglednice je založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Razglednice, ki imajo izvirno sliko nepozabnega vladike, nosijo tudi Slomškov lastnorčni podpis in so res izvanredno mojstersko delo. Rodoljubni Slovenci in Slovenke, društva, ki obhajate Slomškovke slavnosti, ne pozabite si jih naročiti. En komad stane 10 vinarjev. Trgovci dobe navaden popust.

* **Na primicijah** ne pozabite na Slov. Stražo! Gotovo se bo našel povsod, kjer se slavi letos nova maša, kdo, ki bo povzročil, da se nabira za potrebno in podpore prepotrebno Slovensko Stražo.

* **Slovenec** imenovan za dvornega svetnika. Cesar je imenoval vladnega svetnika in ravnatelja cesarskih posestev v Pragi, Slovenca Ivana Arha za dvornega svetnika.

* **Na kranjski kmetijski šoli** in Grmu se prične letoletna in zimska šola meseca novembra. Za kranjske mladeniče je razpisanih 36 prostih mest. Plačujoči učenci plačujejo v letni šoli 300 K, v zimskem tečaju pa 150 K. Nekolkovane prošnje je poslati ravnateljstvu imenovane šole do 15. septembra t. l. Tam se dobe tudi natančnejša pojasnila.

* **Sadjarstvo.** Za vlade cesarja Friderika Velikega se ni smel noben kmečki sin oženiti, ako ni dokazal, da je na svojem posestvu zasadil vsaj 10 sadnih drevesc. Če so že v 18. stoletju poznali veliko važnost sadjarstva, je to v sedanjih časih še tem bolj potrebno. Ker nimamo zakona, ki bi ukazoval zasajati sadno drevje, naj bi pa vsaj naše organizacije vplivale na mladeniče v smislu ukaza Friderikovega.